СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рôкъ VII. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 27-го Цвѣтня 1899. | Число 17.

Календарь.

Цвѣтень.

27	Ч.	Вел. Четверъ Аристарха
28	П.	ВЕЛ. ПЯТ. Ирины
29	С.	Симеона. Адріяна
30	Н.	ВОСКРЕСЕНІЕ ХРИСТ.
1	П.	СВѢТЛЫЙ ПОНЕД.
2	В.	СВѢТЛЫЙ ВТОР.
3	С.	Десидерія

Змѣстъ

УВАГА.

Хотячй приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р.Н. СОЮЗА."

Въ першôй половинѣ мѣсяця цвѣтня с. р. приступили до „Р. Н. Союза" слѣдуючй новй члены:

St. Louis, Mo.

		Число въ гол. книзѣ:
1.	Хомишакь Ив.	1319
	Buffalo, N. Y.	
2.	Тимцѣкъ Стефанъ	1320
3.	„ Андрей	1320
	Yonkers, N. Y.	
4.	Ґузый Вас.	1321
5.	„ Никита	1321
6.	Байусъ Марґар.	1322
7.	Обухъ Ева	1322
	Shenandoah, Pa.	
8.	Судя Стефанъ	632
	Waterbury, Conn.	
9.	Бланаръ Петро	1323
10.	„ Юлія	1323
11.	„ Анна	1324
12.	Бережный Анд.	1324
13.	Пидани Юлія	1325
14.	Дзямба Марія	1325
15.	Бодакъ Анна	1326
16.	Ванько Текля	1326
17.	Дзямба Иванъ	1327
	Jessup, Pa.	
18.	Бировчакъ Ал.	1043
19.	Пласконь Осифъ	1327
20.	Сенько Филимонъ	1328
	Pittsburg, Pa.	
21.	Котаньчикъ Олек.	502
22.	Марковичь Мих.	852
23.	Пандракъ Григор.	1328
24.	Малинякъ Мих.	1329
25.	Мамрошь Филим.	1329
26.	Хованьскій Я.	1330
27.	Войтовичь Сем.	1330
28.	Купь Николай	1331
29.	Парколапъ Пань.	1331
30.	Бѣльощакъ Наз.	1332
31.	Шаракъ Павло	1332
32.	Палубнякъ Лука	1333
33.	Зубрикъ Иванъ	1333
34.	Копча Иванъ	1334

Ант. Бончевскій
секретарь.

Що чувати зъ фондомъ школьнои молодежи?

Хвала Богу, у насъ на Руси великй люде ще не перевели ся. Куды глянешь, всюды великій чоловѣкъ — ґенералъ, а проектôвъ та плянôвъ у кождого повный подолокъ, наче у заяця дорôгъ. Примѣромъ въ тôмъ для всеи Руси може бути Русь американьска, та едино щаслива краина, въ котрôй кождый такъ великій якъ малый, безъ взгляду на интеліґенцію — великій чоловѣкъ, хоть бы тôлько зъ того титулу, що прійшовъ до Америки. Кождый ґенералъ, а що вояки также хорують на ґенералôвъ (бачь заразили ся), то выходить на те, що розказувати нема кому, отже сварять ся мѣжь собою, бо одень не хоче узнати розуму другого. Черезъ те проекты и пляны, хотьбы найкрасшй и найпожиточнѣйшй, ныдѣють въ самôмъ зародку. Сли-бъ такъ позбирати всѣ тй проекты, якй до сего часу выкинено на всѣ стороны, то не знаю, чи и пятьдесята часть стала дѣломъ!? Навѣть самй проектодавцѣ якось ними не опѣкують ся; вдоволенй наче, що подали проектъ або плянъ, а се не кождый орґанізаторъ потрафить, сидять собѣ спокôйно и заживають славы.

Такъ самѣсѣнько мае ся рѣчь зъ фондомъ школьнои, рускои молодежи въ Америцѣ. Вже пôвъ року минуло якъ кинено плянъ збирати на фондъ школьнои молодежи; та що зъ того выйшло? Встыдъ и згадувати! Найлѣпше най скажуть самй цифры.

До днесь надослали на фондъ сей:

1)	Русины зъ Elmira, N. Y.	$11.05
2)	„ „ Ansonia, Con.	10.65
3)	„ „ Rock Springs, Wyo.	3.00
4)	„ „ New York, N. Y.	2.85
5)	п. К. Гениќъ зъ Канады	2.00
	Всего разомъ	$29.55

На больше якъ 200 тысячь американьскихъ Русинôвъ зôбрано всего $29.55. Тôлько всего! И чи-жь не ганьба? А може фондъ для школьнои молодежи такъ маловажный, що школа и заходу? А чому — спытаю — иншй народы будують такй величавй зъ комфортомъ уладженй школы? Чому складають при кождôй нагодѣ грôшь, основують фонды та спомагають свою молодежь? Видко, що се справа важна.

А въ насъ мало-бъ бути инакше? Не одень вже навѣть публично пôдносивъ, що рускй дѣти добивши ся лѣпшого кусника хлѣба вынародовлюють ся на нашихъ очахъ, вôдцурують ся свого рôдного, навѣть батька и матери, не хочуть служити свому народови. А чому такъ? Бо ихъ нѣчо не вяже зô своими рôдными, що культурою не перевысшають Индіянина, зôстають въ погордѣ у другихъ та не помогли ему нѣчимъ до осягненя того высшого становиска.

Такъ, братя, бути не може! Свята зближають ся, на котрыхъ есть часъ забавити ся, однакъ не забудьте и на рѣчи пожиточнй, не забудьте на фондъ школьнои молодежи. Кожда наша кольонія, хоть бы найменша, повинна зарядити складку на ту пожиточну цѣль. Кождый вôдчувае, що намъ бракъ нашои власнои интеліґенціи! А де еи возьмемо? Спроваджувати зъ краю не можна, бо ту такй обставины, що интелигентному спровадженому выжити нема звôдки. Отже мусимо старати ся вытворити власну интелигенцію, що выросла на американьской земли, а до сего служить сей фондъ.

Складайте-жь братя!

Зôбранй грошѣ належить надослати до гол. секр. „Р. Н. Союза" або въ редакцію „Свободы". Се тôлько тымъ часомъ, бо при найблизшôй способности — на маючôмъ вôдбути ся зôбраню священикôвъ и делегатôвъ парохіяльныхъ, въ наймолодшôй конвенціи „Р. Н. Союза", ту справу обговорить ся, выбере ся до того осôбный комітетъ и введе ся въ жите. Однакъ складки не занихадить завчасу складати.

Ант. Бончевскій.

ВЪ СПРАВѢ НАШОИ ОРГАНІЗАЦІИ.

Недавно тому нашъ найстаршій священникъ о. Обушкевичь, помѣстивъ письмо въ „Свободѣ" и „А. Р. Вѣстнику" до священникôвъ, въ котрôмъ накликуе до остаточнои полагоды нашихъ справъ церковныхъ и народныхъ. А що при кôнци було вôзване, щобы и другй братя забрали слово въ тôй справѣ и высказали свои гадки, то я осмѣляю ся де-що сказати, а крôмъ того хочу поставити ту справу яснѣйше та трошки на ширшôмъ ґрунтѣ.

За давнѣйшй часы згадувати не буду, хочь далось бы богато сказати, отъ хоть бы тôлько грядучимъ поколѣнямъ въ науку. Зачну вôдъ хвилѣ, коли нашихъ интелігентныхъ подвижникôвъ — майже безъ выѣмки самй духовнй — стало бôльше наплывати въ Америку зô всѣхъ кôнцѣвъ австрійскои Руси. Тогды и вынирнула на верхъ организація нашихъ справъ церковныхъ. Були навѣть якйсь зъѣзды въ тôй цѣли. Та що-жь зъ того? Выйшла велика нуля. А то чому? Разъ — що скликуючй тй зборы не обдумали справы основно и не брали ся до неи щиро, отъ радше тому, щобы добити ся якоись гôдности та зажити славы; а по друге — ту справу поставлено такъ вузко (заснованя товариства священникôвъ), що годѣ було нею одушевляти ся. — Тымъ то всьо скôнчило ся нѣчимъ.

Однакъ тыми неудачами деякй людцѣ не зразили ся и вôдъ того часу кождый торочить о потребѣ организаціи нашои церкви и справъ народныхъ, розумѣе ся, кождый на свою руку та розумъ, не вôдходячи далеко вôдъ того, що було причиною неудачѣ.

Однымъ ще не вывѣтрѣло зъ головы товариство священникôвъ, другй одушевляють ся „меморандумами" до австрійского ряду та до Риму, третй шукають опоры въ айрискихъ бискупôвъ, иншй вздыхають за россійскимъ батюшкою; а суть и такй, що добувши американьске горожаньство въ арешѣ, де Духъ св. зôйшовъ на нихъ и „найправдивша правда осѣнила ихъ", таки пристали до россійскои міссіи, на котру перше плювали и днесь сидячи середъ тыхъ плювотинъ, показують людямъ спасеніе на тôй самôй дорозѣ. Ади на насъ — кажуть — якй мы щасливй и вдоволенй, ходи до насъ, а и ты такъ зажиешь и т. д.; и такъ красненько промовляють, що хочь бы тобѣ чоловѣче, не знать, якъ зле було, то певно не було бъ те тобѣ стало ся, коли бысь вызнававъ единоспасительне цареславіе, навѣть пôдъ колѣномъ тебе не засвербѣло бы. А вкôнци суть ще такй, якъ всюды дѣе ся, котрй нѣколи нѣчимъ не одушевляли ся, котрыхъ нѣколи не одушевляло що инше, якъ ихъ власне „я", отже и дальше не интересують ся нѣчимъ и спокôйненько перебѣгають цѣлу Америку, не оминаючи и найменшого плейзику, де мешкають нашй люде, и наче педлярѣ провадять свое дѣло. Розумѣе ся, кождый захвалюе свôй плянъ, дѣло чи поступокъ и старае ся переконуючо вмовити въ народъ правдивôсть ихъ, а властиво оправдати себе. И дѣе ся такъ, що богато говорить ся, богато пише ся, всюда шукае ся помочи, але годѣ еи знайти; часъ плыве, а всьо по давному. Выходить на те, що крутимо ся, побиваемо ся, а стоимо на мѣсци, забувши цѣлковито, що наша сила и помôчъ едино въ насъ самыхъ.

Такъ, въ насъ сила! И ту лише належить глядати помочи и ратунку. Хочете переконати ся? то-жь уважайте!

Що кому за пожитокъ зъ тов. священникôвъ, сли въ того священника нема почутя обовязкôвъ, нема любови до свого рôдного, коли вôнъ не служить правдѣ, котру голосить? Що за користь зъ „меморандумôвъ" до цѣсаря, коли той старець и его рядъ не мають права мѣшати ся въ внутрѣшнй справы чужои державы, а по друге въ власнôй хатѣ не гôдний вымести смѣтя? Зъ кимъ мае говорити Римъ, чи зъ редакторомъ „Свободы" або „А. Р. Вѣстника" або тыми кôлькома, що пôдписали ся на тыхъ письмахъ? Якъ дбають айрис. бискупы, чей знаете! Най кождый нашъ священникъ стане агентомъ бискупа и допустить ихъ до кервавицѣ нашого робôтника, тогды отворенй тобѣ дверѣ до царства вѣчного. А якъ выйшли тй, що глядали помочи у россійскои міссіи, такожь всѣмъ вѣдомо. Хто въ тôй россійскôй міссіи православить? Тй панове вôдъ тои місіи за грошѣ потрафили бы право-славити на вôльнôй земли не тôлько: „адѣнъ царъ, адѣнъ народъ, адна вера", але и инакше! А може старокраевй власти? Тй намъ не помагали и не помагають, нашихъ вôдноисинъ наче не хотять знати и крôмъ благословеньства на дорогу, не дали намъ бôльше ничь. А то чейже за мало, або по мацошиному! То-жь такй мають намъ помогти? Се самодурство! Въ насъ помôчь! Сли покиномо дурнй сварки и станемо вспôльно, але щиро якъ одень до роботы, тогды кождый буде зъ нами числити ся и не будемо потрѣбувати чужои помочи,

(Продовжене на другôй сторонѣ.)

ХРИСТОСЪ ВОСКРЕСЪ!

Все, що спало, прокинулось,
Радôсть всюда настала....
Правда свята, мовь сонце, тѣсну
Ложь до гробу загнала!..

Христосъ Воскресъ! — скрôзь гомонить
Куда дыха руска грудь,
Звоны грають мольодійно,
Йзъ всѣхъ церквей валить людъ.

По безмежныхъ, дикихъ степахъ,
Где царила дика звѣрь,
Лине пѣсня за пѣснею,
Мовь бы якій царскій пиръ:

Христосъ Воскресъ! — Русь воскресне
Зъ довголѣтныхъ, тяжкихъ мукъ...
Давна слава повернеся
Лишь приложѣмъ нашихъ рукъ!

С. Сосенко.

Про вôдступникôвъ вôдъ россійского православія и ихъ переслѣдованя.

1. Неправославнй вѣры въ Россіи и число ихъ исповѣдникôвъ.

Многй люде (особливо зъ нашихъ) думають, що Россія, се край на скрôзь православный, та що тамъ, посередъ православнои масы, другй вѣроисповѣданя никнуть якъ кропля воды въ морѣ. Тымчасомъ се неправда, якъ побачимо зъ поданои низше статистичнои таблицѣ (рахунку). Въ урядовôй праци Суворина, выданôй въ Ст. Петербурзѣ 1895 року, бачимо 118 міліонове населене Россіи, подѣлене пôсля вѣроисповѣдань, якъ слѣдуе:

1) Православныхъ и Разкольникôвъ		82.700.000
2) Магомеданôвъ	9.700.000	
3) Римо-кат. (понайбôльшой части Полякôвъ и Литвинôвъ	10.000.000	
4) Протестантôвъ (найчастѣйше Фіны и Нѣмцѣ въ Балтійскихъ провинціяхъ)	5.400.000	
5) Жидôвъ	4.000.000	
6) Сектантôвъ	2.500.000	
7) Григоріянôвъ (Вѣрменъ)	1.000.000	
8) Поганôвъ	600.000	
9) Другихъ релігій	2.200.000	35.400.000
Разомъ		118.100.000

Навѣть зъ тои урядовои таблицѣ вже видно, що православнй становлять трохи бôльше якъ двѣ третыхъ части цѣлого населеня Россіи, мѣжь тымъ якъ одна трета часть, т. е. 35,400.000, есть неправославныхъ.

2. Недокладнôсть повызшого рахунку.

Коли однакъ придивимо ся тôй таблици лѣпше, то побачимо, що число неправославныхъ въ Россіи есть ще бôльше якъ подавъ Суворинъ. И такъ передовсѣмъ впаде кождому въ очи тое, що православнй и разкольники порахованй разомъ, хотяй они не тримають ту саму вѣру. Разкольники вôддѣлили ся вôдъ православнои церкви бôльше якъ 200 лѣтъ тому назадъ, а то длятого, що православнй запровадили въ той часъ деякй новости обрядовй въ своѣй церкви, котрыхъ разкольники приняти не хотѣли. Разкольникôвъ отже (ихъ называють такожь Старообрядцями, або Старовѣрцями) треба бы осôбно раховати вôдъ православныхъ, тымъ бôльше, що зъ бѣгомъ часу, декотрй ихъ галузи ставали чимъ разъ менше до православія подôбными. Розумѣе ся, що черезъ тое и число православныхъ покажесь меншимъ якъ 82.700.000. Такъ само и число Сектантôвъ подане въ повызшôй таблици е за мале. Узовъ, Пруґавинъ и другй ученй Россіяне кажуть, що ихъ есть не 2½, але що найменше 4 міліоны. Рôвно-жь Суворинъ не подае въ своѣй таблици Уніятôвъ*), котрыхъ находить ся ще споре число на Бѣлôй Руси.

*) 1875 року приказавъ урядъ россійскій повертати Уніятамъ назадъ на лоно православнои церкви. Якъ колись заведене Уніи, такъ теперь навертане на россійске православіе вôдбувалось при помочи зрадливого высшого духовеньства, та всякого рода насильствъ, а наслѣдкомъ одного и другого було лишь терпѣне неповинного народа. Въ 20 лѣтъ по наверненю Уніятôвъ на православіе, т. е. въ 1895 р. справозданя св. Синода рахували ще въ Россіи „коснѣющихъ въ уніятскихъ или католическихъ заблужденіяхъ" 73.175 душь. А скôлько то крôмѣ нихъ було ще „коснѣющихъ Уніятôвъ", котри потрафили скрыти ся передъ зоркимъ окомъ Синода? Деяки кажуть, що е ихъ кôлькасотъ тысячь.

3. Разкольники (Старообрядцѣ) и ихъ переслѣдованя.

Разколъ або роздѣлъ въ православнôй церкви розпочавъ ся въ другôй половинѣ сѣмнайцятого столѣтя. Причиною до него було тое, що патріярхъ Никонъ ставъ поправляти богослужебнй книги пôсля книгъ грецкихъ и заводити деякй иншй новости обрядовй. Новости тй зôстали принятй на соборѣ, котрый Никонъ скликавъ 1655—6 року за панованя царя Алексія, але велика часть духовеньства и простыхъ людей спротивила ся тому. Они зачали посылати просьбы до царя одну за другою и боронити старыхъ обрядôвъ (длятого ихъ названо Старообрядцями або Старовѣрцями) передъ новостями, якй запровадивъ Никонъ. Просили такожь о тое, щобы имъ було вôльно вôдправляти Службу Божу и другй богослуженя пôсля давного звычаю. На тое все не дôставали они однакъ жаднои вôдповѣди, але ще були каранй кнутомъ, або тяжкою роботою въ сиберійскихъ майнахъ (копальняхъ). За царя Петра Великого переслѣдованя Старообрядцѣвъ збôльшились до того степени, що денекотрй зъ нихъ, не могучи вытерпѣти довше, збирались въ деревяныхъ домахъ, а наповнивши ихъ соломою и облявши смолою, пôдпалювали и такъ добровôльно гинули въ поломѣняхъ. Ммогй знову утѣкали далеко на пôвнôчь, або на Сибиръ и тамъ осѣдали, або еміґровали до Туреччины и Польщи. Доперва Катерина II., а потôмъ Акександеръ I. выдали указы, въ котрыхъ дарували разкольникамъ кару и обѣцяли имъ свободу вѣроисповѣданя, въ наслѣдокъ чого разкольники зачали повертати назадъ до Россіи, а навѣть осѣдати въ мѣстахъ.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA" Publishing Co.

All comunications should be addressed to:

„Svoboda"
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA"
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

(Продовжене зô стороны першои)

котрои за дармо нѣхто не дае. Памятаймо, що просячому не дае ся ничь, грозячому де-що, а борючому ся всьо!

То всьо, що въ насъ до теперь говорило ся, свѣдчить, що въ насъ непорядокъ. Отже той непорядокъ треба усунути, єли мае бути добре. На те мае вôдбути ся зъѣздъ якъ найскорше и то сейчасъ по святахъ, на котрый повинни явити ся всѣ безъ выѣмку священники, всѣ интелігентнѣйшѝ нашѝ люде и делегаты нашихъ кольоній.

Мѣсцемъ для зъѣзду бувъ бы вôдповѣднымъ (пôсля мене) Olyphant, Pa., де обширный приходскій дôмъ, наче епископска палата, бувъ бы мѣсцемъ нарадъ и нôчлѣгу, а на удержане на той часъ зарядити вспôльне-складкове. Крôмъ того Олифантъ менше бôльше въ серединѣ нашихъ кольоній*). Найвôдповѣднѣйшій день на се бувъ бы 16. май.

На зъѣздѣ можлива бесѣда органіꙁаціи въ трехъ тôлько напрямахъ: церковнôмъ, народнôмъ и суспôльнôмъ.

Не забуваючи на другѝ два напрямы, що мы Русины, живемо въ Америцѣ и есьмо самыми робôтниками, можемо приступити до органіꙁаціи церковнои.

Органіꙁація церковна, се не може бути товариство чисто попôвске, але мусить бути товариство всѣхъ нашихъ духовныхъ громадъ въ Спол. Державахъ. Представителемъ тои органіꙁаціи нашихъ дух. громадъ есть выдѣлъ, до котрого входять кождый священникъ и делегатъ (або 2) свѣтскій, выбраный громадою на мѣсцевôмъ парохіяльнôмъ мітингу бôльшостю голосôвъ на часъ урядованя повысшого выдѣлу. Сей выдѣлъ збирае ся вôдъ часу до часу въ сзначенôмъ часѣ на полагоджене справъ, не выключаючи и надзвычайныхъ конечныхъ зôбрань, а все заступае его головный урядъ — выбраный выдѣломъ.

Кругъ дѣланя есть чисто органіꙁаційнои натуры, якъ: узнаване потребы будовы церковь, спроваджене священника, полагоджуване спорôвъ мѣжь громадою а священникомъ, выдаване церковно-религійнои часописи, заснование и завѣдуване фондомъ міссійнымъ и т. д. Дальше специфікувати не буду, бо се есть рѣчею зъѣзду. Выстарчить на разѣ киненыхъ тыхъ пару увагъ. Розумѣе ся тѝ уваги не суть мои власнѝ, але я ихъ взявъ зъ того, що до теперь о тôй справѣ говорило ся, писало ся, або що вколо насъ дѣе ся, тôлько поставивъ ихъ яснѣйше и ширше.

Братя, кождый зъ насъ вôдчуває потребу органіꙁаціи, то жь покиньмо старокраєвѝ сварки, особистѝ або якѝ иншѝ непорозумѣня, не оглядаймо ся на чужу помôчь, бо она даремна, але станьмо до дѣла якъ оденъ. Сила наша то мы самѝ!

Ант. Бонче скій.

*) Въ послѣдн. числѣ „Свободы" т. И. А. подавъ мѣсце зборôвъ столицю Пенсильвеніи, Harrisburg. Противъ того не маю ничь. Се также мае добри свои стороны.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ

Pleasant Home дня 8. апр. 1898.

Уже не въ однôмъ числѣ „Свободы" вспоминае ся о лазунтахъ, чи тамъ о французкихъ опѣкунахъ. Отъ таке то братя зъ нами, бо не забувъ оденъ зъ нихъ и до Pleasant Home загостити. Мовь бы ласочка смирненько промовляе солодкими словами до кождого; неограничена невинность горѣе въ его очахъ, коли поглянешь чоловѣче на сесю особу, фалшиву! Ой, кобы то вы плісантгомцѣ для цѣкавости вôтворили ворота его головы и заглянули до книги гадокъ, въ котрôй незмѣренне число, — такъ его власныхъ якъ и ему повѣреныхъ вôдъ старшины, плянôвъ на тебе и на твое будуче газдôвство знаходить ся? Если бысь тѝ всѣ гадки докладно вôдчитавъ и зрозумѣвъ, тогды бысь самъ сказавъ, що се не провôдникъ дороги, котра веде до неба, але провôдникъ до вѣчнои твоеи погибели, твоихъ дѣтей и твого поколѣня; не принявъ бысь того масненького опѣкуна зъ низонькимъ поклономъ до своей хаты, лишь взявъ бысь бука и поперекъ хребта!

Понеже сей опѣкунъ ще разъ мае гадку загостити на нашу кольонію, стережѣть ся отже братя Русины и не дайтесь за носы водити, бо коли за нôсъ злапить, мусите и голову згинати понизше ихъ колѣнъ, а кишенѣ не буде можна нѣколи залатати.

Часъ уже, щобъ тѝ перестороги заглянули до нутра сердець вашихъ и щобы заперали дверѣ передъ непрошеными опѣкунами-лазунтами.

Василій Цѣхоцкій.

Зъ Dauphin, Man.

Зъ днемъ 6. апрѣля розпочалось у насъ довго дожидане дѣло весны. Згаданого дня сонце пригрѣло въ цѣлôй своїй красѣ и ажь до теперь у насъ гарно. Снѣги никнуть якъ камфора, ролѣ вже зовсѣмъ чорнѝ, то-жь незадовго розпочне ся сѣяне. Нашѝ люде черезъ зиму, що могли то робили: Той на фармахъ, другій звозивъ дерево на хату, иншій знову на якій другій будынокъ и т. д. Не обôйшло ся у насъ и безъ процесôвъ, котрѝ полагоджуе правительственный агентъ, замешкалый на нашôй кольоніи. Процесы тѝ повстають звычайно зъ дурничокъ и за дурнички нашѝ люде мусять платити немалѝ грошѣ. А оно-бъ было лѣпше, якъ бы за тѝ грошѣ купити собѣ якій знарядъ господарскій, то що. Французкій епископъ зъ Вінніпегъ прислав намъ на каплицю 50 долярôвъ, але мы ему назадъ вôдослали, кажучи, що обôйдемо ся безъ его ласки. Мѣсто того мы самѝ взялись до роботы и вже стягнули трохи дерева на будову церкви.

Й. Ржесьньовскій.

НОВИНКИ

— При надходячихъ святахъ Воскресенія Христового, жичимо всѣмъ нашимъ предплатникамъ веселыхъ святъ.

Христосъ Воскресъ!

Посвячене церкви.

Русины зъ Plymouht, Pa. побудували у себе красну церковь, при котрôй находить ся также простора саля, призначена на школу и мітинги. Посвячене церкви вôдбуде ся дня 30. мая с. р. и зъ тои нагоды рада церковна запрошуе на ту урочистôсть усѣхъ доохрестныхъ Русинôвъ и Всч. оо. духовныхъ.

Выѣхавъ до Канады.

Василь Фекула, довголѣтный складачь въ друкарни „Свободы", выѣхавъ сими днями до Канады. Забавить вôнъ тамъ якійсь часъ, то-жь єсли загостить мѣжь Русинôвъ, кождый може ему заплатити за „Свободу", або записати собѣ згадану газету.

•

— Quay-а судъ присяжныхъ увôльнивъ вôдъ вины и кары. Его оскаржено о те, що нѣбы мавъ уживати стейтовыхъ грошей до власныхъ интересôвъ. Коли губернаторъ Пенсильвеніи дôзнавъ ся про его увôльнене, именувавъ его сейчасъ сенаторомъ, бо по 75 голосаваню не можь було прійти мѣжь партіями до жадного порозумѣня, щобъ котрыйсь зъ кандидатôвъ на сенатора дôставъ потрѣбне число голосôвъ.

•

— Велике занепокоєне въ Вашингтонѣ выкликала телеграма одного капитана американьскихъ войскъ на Филипинахъ, въ котрôй доносить, що для обсадженя всѣхъ важнѣйшихъ мѣсць на тыхъ островахъ, потреба ще 100 тысячь войска.

Медвидь поборовъ ихъ.

Звычайненькій собѣ италіяньскій медвидь поборовъ Сполученѝ Державы, що стали сильными на водахъ и суши свѣта. Податковѝ власти Сполуч. Державъ дôзнали ся, що двохъ Италіянцѣвъ ходить по краю зъ двома медведями, показуючи штуки и то безъ позволеня и безъ оплаченя 10 дол. военного податку. Италіянцѣ переходили зъ одного мѣсця на друге, и тяжко ихъ було имити, ажь въ кôнци одного сгрѣнули въ Толедо и хотѣли вôдъ него сколектовати податокъ, або забрати медведя. Въ тôй цѣли колекторъ зъ кôлькома помôчниками зажадавъ вôдъ Италіянця оплаты податку, але Италіянець вôдказавъ ся вôдъ заплаты, а коли забирали ему медведя, промовивъ якесь незрозумѣле слово и въ тôй хвили медвидь кинувъ ся на одного зъ колекторôвъ, спеневертавъ его трохи и подеръ на нѣмъ убране. Передъ такимъ „довжникомъ", колекторы повтѣкали и латають убране и кости.

Дезинфекція Кубы.

Ишпанцѣ, черезъ свое недбальство, занечистили Кубу до того степени, що сей гарный островъ, ставъ мѣсцемъ розличного рода пошестей, такъ, що въ послѣдныхъ рокахъ, майже половина вôйска вымерла на жовту пропасницю и иншѝ заразливѝ недуги. Американцѣ, котрѝ що ино засѣли на Кубѣ, зачинають тамъ применювати гигієничнѝ средства въ найрадикальнѣйшій способъ. Наслѣдки тыхъ реформъ можь вже побачити въ Санъ Хаго. Смороду, тои головнои цѣхи кубаньскихъ мѣстъ, вже нема. Такъ добре вычищено, вымыто, вымазано и дезінфекціоновано все, що давнѣйше, вонюче мѣсто стало можливымъ до замешкання. Кождый Кубанець, що выступае противъ порядкови, мусить замѣтати улицѣ черезъ трійцять днѣвъ. Санітарный комісарь мае до помочи 126 урядникôвъ и 32 возôвъ запряженыхъ мулами. Теперь тамъ улицѣ чистѝ, а смѣте палять правильно. Тѝ санітарнѝ розпорядженя вôдносять ся такожь до домôвъ и ихъ внутрѣшныхъ уряджень. Въ кôлькохъ случаяхъ покарано тѣлесно тыхъ, що занечищали улицѣ. Завдяки тымъ розпорядженямъ мешканцѣ Санъ Хаго привыкають до чистоты и порядку.

— Краєвѝ газеты доносять, що Русины зъ околиць Станиславова, почали еміґровати до Канады за намовою знаного обманця-агента Нодаріого зъ Удіне. Люде тѝ выпродують свои маетки за пôвъ-дармо и ѣдуть самѝ не знаючи куды и за чимъ. Еміґранты, звычайно, заможнѣйшѝ газды, покидають свою батькôвщину зъ легкимъ серцемъ, гадаючи собѣ, що за моремъ знайдуть опыхане. Оно не добре, якъ хто мае на чѣмъ газдувати въ старôмъ краю, пхае ся въ чужину, думаючи, що знайде тамъ золотѝ горы.

Пошукуе мѣсця.

Антôнъ Борса, церковный пѣвець въ Товстеньскôмъ, почта Пробужна, Галичина, пошукуе въ Америцѣ мѣсця церковного пѣвця и диригента хору або банды. Прошу засылати письма пôдъ высше поданою адресою.

Мирова конференція.

Мирова конференція, скликана россійскимъ царемъ, мае вôдбути ся д. 18. мая с. р. въ Газѣ, въ столици Голяндіи. Голяндске правительство розослало вже запросины на ту конференцію. Возьме въ нѣй участь 19 державъ европейскихъ, Сполученѝ Державы пôвнôчнои Америки, а крôмъ нихъ ще Хины, Перзія, Сіямъ и Япанъ. Не запрошено Болгаріи, — певно длятого, що се князѣвство ленниче. Папу не запрошено длятого, бо въ конференціи беруть участь лише вôдпоручники тыхъ державъ, що утримують постôйне вôйско. Програма конференціи, уложена россійскимъ міністромъ заграничныхъ справъ, усувае зъ одной стороны всякѝ сумнѣвы що до нещирости намѣрôвъ царя, а зъ другои также и обаву, щобы не прійшло на конференціи до якихъ заколотôвъ, бо безусловно вынятѝ зъ пôдъ нарадъ всякѝ справы мѣжнародной політики. Але заразомъ не дае програма пôдставы до надто рожевыхъ надѣй. Все жь таки самъ фактъ, що не тôлько народы тяжко учувають тягаръ мілітаризму, але навѣть вже и правительства, и що правительства глядають способôвъ, якъ бы сему лихови зарадити, велить надѣяти ся, що у всякôмъ разѣ, якій тамъ небудь успѣхъ буде покп-що мати ся перша конференція, справа на тôмъ не скôнчить ся; буде се тôлько першій крокъ до загального розоруженя, котрого домагае ся добро людскости и до котрого колись, хоть и не за нашои памяти, дôйти мусить. Програма нарадъ конференціи обôймае вôсѣмъ точокъ:

1) Порозумѣти ся, щобы черезъ якійсь означеный часъ не збôльшати теперѣшного стану оружныхъ силъ, такъ сухопутныхъ якъ морскихъ, а такъ само военныхъ буджетôвъ, а тымчасомъ обдумати способы, щобы опôсля можна зменшити оружну силу и военнѝ буджеты.

2) Заборонити запроваджуваня у войску и на флотахъ якого небудь нового стрѣльного оружя и новыхъ выбуховыхъ матерій, якъ и дальшого уживаня доси уживаныхъ выбуховыхъ набоѣвъ для карабинôвъ и гарматъ.

Однакъ „свобода" тая не тревала довго. Царь Николай І., що тримавъ ся засады. „оденъ царь, оденъ народъ и одна церковь" выдавъ въ 1827 роцѣ указъ, забороняючій Старообрядцямъ выбирати собѣ новыхъ священникôвъ, будувати новѝ церкви и направляти старѝ. Въ 1850 р. зôстало выдане розпорядженє, що жены Старообрядцѣвъ не мають уважати ся за шлюбнѝ, а дѣти ихъ мусять бути записованѝ яко неправого ложа. Такъ само заказано имъ занимати ся купецтвомъ, а въ разѣ якои небудь провины, карали ихъ тѣлесно.

4. Сектанты -- звôдки они взяли ся?

Численнѝ секты, що повстали пôзнѣйше якъ Разколъ, а котрыхъ прихильникôвъ называють звычайно сектантами, такъ само терпѣли рôжнѝ пересдѣдованя. Закимъ однакъ станемо о тôмъ говорити, мусимо сказати де-що про те, звôдки и якъ тѝ секты взяли свôй початокъ.

Ажь до часôвъ Петра Великого Россія не мала майже жадной стычности зъ рештою Европы. Доперва Петро Великій а въ части и его наслѣдники зачали запôзнаватись зъ порядками, якѝ панували въ захôдной Европѣ, а также спровадили велике число чужинцѣвъ до Россіи. Чужинцѣ тѝ, хотяй жили осôбно на своихъ кольоніяхъ, стыкались однакъ вôдъ часу до часу и зъ россійскимъ народомъ, та бесѣдували зъ нимъ о рôжныхъ справахъ а также и о вѣрѣ. Въ наслѣдокъ того повстало мѣжь россійскимъ народомъ много сектъ, менше або бôльше подôбныхъ до сектъ, до якихъ належали чужинцѣ. Пôзнѣйше, въ другой половинѣ вôсѣмнайцятого столѣтя (1782), царица Катарина II. спровадила до Малороссіи много Нѣмцѣвъ Менонѣтôвъ и Ґернбутерôвъ. Вплывъ ихъ на окружаючихъ хлѣборобôвъ бувъ великій, тымъ бôльше, що були се люде просвѣченѝ, увôльненѝ вôдъ службы войсковои, а также богатѝ, бо подôставали на власнôсть великѝ просторы землѣ 30 до 65 десятинъ на родину. Пôдъ вплывомъ тыхъ протестантôвъ, многѝ зъ сектъ, що давнѣйше вже истнували, змѣнили значно свои вѣрованя. Помѣжь иншими зробили се особливо Духоборцѣ и Молокане.

5. Духоборцѣ и ихъ наука.

Секта Духоборцѣвъ появили ся въ половинѣ минувшого столѣтя. Вѣра ихъ подôбна досыть до квекерскои (квекры, се вѣра, що почалась въ Англіи, а пôзнѣйше розширилась въ Америцѣ, особливо въ Пенсильвеніи).

Теперь однакъ ихъ головною наукою есть тое, що въ душѣ чоловѣка мешкае самъ Богъ и що Богъ самъ провадить чоловѣка своимъ внутренымъ словомъ. Богъ жіе въ природѣ тѣлесно (фізично), а въ душѣ людскôй духово. Они признають, що Христосъ принявъ на себе людске тѣло, творивъ добрѝ дѣла, учивъ и терпѣвъ; але они толкують все тое въ духовнôмъ змыслѣ. Кажуть, що самъ Исусъ бувъ и есть вѣчнымъ Евангеліемъ. Вôнъ самъ есть словомъ, котре есть записане тôлько въ серцяхъ людскихъ. Христосъ бувъ сыномъ Бога, але тôлько въ такôмъ змыслѣ, якъ мы называемо себе „сынами Божими." Исусъ Христосъ терпѣвъ не для чого иншого якъ тôлько длятого, щобы намъ показати, якъ належить терпѣти за правду. Вѣрячи, що Богъ замешкуе въ душѣ кождого чоловѣка, кажуть они, що и церковь Божа мусить тамъ мати свое мѣсце. Длятого они не узнають жадной зверхной церкви (зъ дерева або каменя якъ другѝ люде мають) анѣ (Сакраментôвъ) св. Тайнъ. Они не молять ся о спасеніе другихъ людей, бо кождый повиненъ молити ся за себе, а не за другихъ. Коли народить ся дитина, то они дають ей имя, але безъ всякихъ молитовъ. Они молять ся тôлько до Бога, (але не до святыхъ), а въ певнѝ дны въ роцѣ мають молитовнѝ зборы (сходины), где читають псальмы або спѣвають имны. По такихъ зборахъ (мітингу) они цѣлують и кланяють ся взаимно оденъ другому, вôддають въ той способъ честь духови божому, що жіе въ чоловѣцѣ.

Духоборцѣ признають, що письмо святе есть вôдъ Бога, але ихъ религія мае за пôдставу не Библію, але переказъ (предавія). Той переказъ мають они еще вôдъ своихъ прадѣдôвъ и называють его „живучою книгою"; она складае ся зъ того, що Духоборцѣ называють псальмами, т. е. зъ вѣршôвъ вынятыхъ зъ книгъ старого и нового завѣта, а понайбôльшôй части уложеныхъ ними самыми. Они все еще творять новѝ такѝ псальмы або вѣршѣ.

Що до моральнои стороны, то Духоборцѣ кажуть, що всѣ люде суть зъ природы собѣ рôвнѝ и всякѝ внѣшнѝ рôжницѣ помѣжь людьми, якѝ-бъ они не були, не мають жадного значѣня. На свѣтѣ не повинно бути жадныхъ властей анѣ духовныхъ анѣ свѣтскихъ, понеже всѣ люде суть собѣ рôвнѝ и всѣ склоннѝ до грѣха. Духоборцѣ не противлять ся установленымъ властямъ, але и не слухають ихъ слѣпо. Они уважають за зло ношене оружія и войованя зъ непріятелемъ, а навѣть дѣломъ того доказали въ войнѣ зъ Турками, коли недалеко Перекопу покинули оружія и не хотѣли стрѣляти. Въ зносинахъ зъ другими людьми они суть чемнѝ, пріязнѝ, торжественнѝ. Понеже ведуть працьовите и моральне жите, длятого суть высокого росту, здоровѝ и краснѝ.

Теперь, коли менше-бôльше знаемо религійнѝ и моральнѝ понятя Духоборцѣвъ, можемо тымъ лѣпше представити собѣ гидкій спосôбъ, въ якій поступовало собѣ зъ ними правительство россійске, почавши вôдъ Николая І., котрый выдавъ указъ, щобы кождого чоловѣка, що приставъ до Духоборцѣвъ, брати до войска, а неспосôбныхъ до войсковои службы выганяти на Сибиръ.

6. Молокане и ихъ наука.

Вѣра Молоканôвъ есть така: Они вѣрять, що Богъ есть духомъ въ трехъ особахъ, але кажуть, що хотяй Богъ Сынъ и Богъ Духъ суть единосущнѝ Вôтцю, то однакъ не суть ему рôвнѝ въ божествѣ. Христосъ не мавъ людского тѣла и не умеръ такъ якъ умирають другѝ люде. Пôдчасъ свого туземного житя Христосъ основавъ Церковь. Зъ початку складала ся она зъ Апостолôвъ, пôзнѣйше зъ всѣхъ, що вѣрили въ Христа; але правдива церковь христіяньска истнувала тôлько до четвертого столѣтя, коли загальнѝ (вселеньскѝ) соборы и учителѣ церкви впровадили поганьскѝ понятя и обряды до церкви, а также стали поясняти собѣ письмо святе пôсля вподобы. Зо всѣхъ Тайнъ признають Молокане тôлько хрещене, але и тое тôлько въ духовнôмъ змыслѣ и не уживають при нѣмъ воды. Духовне хрещане состоить въ проповѣданю Слова Божого, сповѣди и прощаню грѣхôвъ другимъ. Сповѣдь тая есть тôлько жалемъ душевнымъ и вызнанемъ грѣхôвъ самому Богови. Дѣйстне причастіе лежить въ принятю науки Христовои и сповнюваню его заповѣдей. Священьство не есть

3) Обмежити уживане истнуючихъ вже выбуховыхъ, страшно дѣлаючихъ матерій въ сухопутныхъ воинахъ и заборонити стрѣляня и ужываня якихъ небудь выбуховыхъ матерій зъ бальоновъ або чогось такого иншого.

4) Заборонити уживаня въ морскихъ войнахъ подводныхъ торпедовыхъ човенъ и подобныхъ руйнуючихъ машинъ та зобовязати ся не будувати на будуче жадныхъ военныхъ кораблѣвъ зъ остроги.

5) Постановы женевскои конвенціи зъ р. 1864 применити до морскихъ воень на основѣ додатковыхъ артикуловъ зъ р. 1868.

6) Заявити, що кораблѣ и судна, занятй подчасъ морскои битвы або после неи ратованемъ розбиткôвъ, е неутральни.

7) Провѣрити выготовлену на брукселькôй конференціи 1874 р., а досв не ратификовану заяву що до законовъ и звычаѣвъ войны.

8) Приняти въ засадѣ уживане приязныхъ услугъ въ дѣли посередництва, якъ и факультативного суду розъсмного въ вôдповѣдныхъ до сего выпадкахъ, щобы запобѣгти оружнымъ конфліктамъ межь народами; порозумѣти ся и установити одностайну практику, якъ уживати повысшихъ способовъ.

— Предсѣдатель филипиньскои юнты такъ сказавъ до одного Американця въ справѣ войны Американско-Филипиньскои: Мы слабй а вы сильнй, але маемо такого помôчника, якого вамъ бракуе. Маемо 70 тысячь пушокъ и армію, зложену зъ 30 тысячь людей. Маемо матеріялъ на достарчене набоѣвъ для нашого войска черезъ чотыри роки. Нашимъ помôчникомъ есть филипиньске подсоне. На одного убитого вашими кулями, згине 20 вашихъ марною смертью, на розличнй недуги. Не потребуемо богато зъ вами боротись. Будемо васъ подходити, томити, забивати и цофати ся. Будете вганяти ся за нами якъ за вѣтромъ по полю.

— Маешь дѣти? Чому-жь незапишете ихъ до „Союза?" Коштуе лишь 25 центôвъ на мѣсяць, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старй.

— Колька разовъ була чутка, що Русины осѣвшй на фармахъ въ кольонѣяхъ Сполуч. Державъ якъ и въ Канадѣ, шукали за рускимъ учителемъ, котрый бы могъ учити такожъ по англицки ихъ дѣти. Если отже вамъ братя Русины залежить на томъ, щобъ вашй дѣти не забули колись, що мали своихъ родичей Русиновъ, длятого о скôлько вашихъ силъ, старайте ся о руского учителя, котрый кромѣ школьныхъ предметовъ, буде старати ся вашй дѣти честно, морально и религійно выпровадити на людей и представити свѣтови чужому, що наша Русь, хотяй и въ чужôй земли, не загибае. Знаходить ся власне чоловѣкъ, котрый посѣдае школы учительскй изъ старого краю, той отже дуже охотно принявъ бы сей обовязокъ учительскій. Хто бы желавъ собѣ близшихъ вѣдомостей, т. е. порозумѣти ся зъ тымъ чоловѣкомъ, най напише подъ адресою:

Mr. M. B. C.
P. O. Pleasant Home, Manitoba, CANADA.

На руску Бурсу въ Новôмъ Сончи зложили въ Мт. Кармель, Па:

Брат. св. Димитрія	$10.00
Зъ спѣву хоральнаго	2.50
О. Ст. Макарь	1.00
Алекс. Галабурда	1.00
Іоанъ Горощакъ	1.00
Гнатъ Трохановскій	1 00
Василій Коханъ	25
Романъ Дзьобко	25
Теодоръ Пехъ	25
Іоанъ Воргачъ	25
Юстинъ Хомякъ	25
Демко Воргачъ	25
Іоанъ Бортничакъ	25
Онуф. Новицкій	25
Николай Гальковичь	25
Данько Курей	25
Мих. Русинъ	25
Мих. Гальковичь	50
Теод. Косцѣльнякъ	50
Димит. Коропчакъ	25
Гр. Трохановскій	50
Гав. Куземчакъ	50
Филипъ Мурдза	25
Петро Слезѣкъ	25
Мих. Горощакъ	25
Петро Горощакъ	25
Алекс. Мурдза	25
Іоанъ Ференчакъ	25
Алекс. Гальковичь	25
Симеонъ Кузякъ	50
Іоанъ Говда	10
Василій Цапъ	25
Андрей Томко	25
Ст. Мицакъ	25
Іоанъ Цапъ	25
Онуфрій Мурдза	50
Разомъ	$25.33

Де-що цѣкавого.

— Въ Парижу есть 2000 ворожбитовъ, котрй мають заробляти рôчно 11 міліоновъ франковъ або 2 міл. доляровъ.

— Блискавиця на вздовжь рôвняесь часто однôй мили.

— Теперь зачинають выробляти сукно зъ дерева.

— Сталеве перо, якимъ теперь пишемо, коштовало зъ початку, якъ лишь такй пера вынайшли, $1 кожде.

— Щобы обôйти цѣлу землю, треба бы ити неустанно 428 днѣвъ и ночей.

— Въ Ню Йорку есть 1100 церквей; 400 церковныхъ громадъ вôдправляють богослуженя въ вынаймленыхъ галяхъ.

— Якъ мужчина и жѣнка суть тои самои высоты и ваги, то языкъ завсѣгды есть бôльшій у чоловѣка, а говорять, що въ жѣнки.

— Въ полудневôй Джорджіи жіе одна 90 лѣтна панѣ, котра дочекалась 310 потомкôвъ, дѣтей, внукôвъ правнукôвъ и праправнукôвъ.

— Суть и такй Русины въ Америцѣ, котрымъ ничь бôльше не треба до житя и вѣчного спасеня, лишь кантора або жака. Готовй на то присягнути.

СМѢШНЕ

ВЪ СУДѢ.

— Признай ся, а лучше на тôмъ выйдешь...

— Нѣбы, якъ выйду?

— Но, будешь коротше сидѣвъ...

— Ба! сидѣти то не выйти.

ВЪ АПТИЦѢ.

— Якъ не дасте того лѣкарства на кредитъ, то татуньо казали, що такой и безъ лѣкарства выздоровѣють.

Якійсь дуже ученый мавъ дѣры на лôктяхъ;

— Дивѣть ся, — каже хтось глумливо, вказуючи пальцемъ на лôктѣ — якъ ученôсть выглядае дѣрами?

— А глупота до нихъ заглядае — вôдповѣвъ ученый.

— Чому ты Грицю все до корчмы идешь?

— Ну, говорѣть, проста рація, бо корчма до мене не прійде.

— Чого вы Абрамку такъ засумували ся?

— Ни, чому не маю сумувати? Вчора чувъ-емь, якъ рабинъ въ бôжници сказавъ: ты еси порохъ и назадъ въ порохъ обернешь ся!

— Й чого-жь плакати Абрамку?

— Якъ бы рабинъ сказавъ: ты еси золото, а въ порохъ обернершь ся, то бысь стративъ найменше 100 проц., а такъ еси порохъ и обернешь ся въ порохъ, нѣчо не стратишь и нѣчо не заробишь!

— Мамо, що возьмемо нынѣ пôдъ голову?

— Кулакъ дѣтоньки!

— Тату, чимъ ся вкріемо?

— Ногами, дѣтоньки!

— Где ты муженьку солоденькій цѣлый день перебувавъ?

— Шукавъ тебе по коршмахъ, тай не мôгъ нѣгде напытати ажь дома знайшовъ.

— Та чого вы такъ нарѣкаете на свою тещу, та-жь она лишь два разы до року до васъ приѣзджае.

— Та що зъ того, коли кождого разу по пôвъ року сидить.

Заплатили за „Свободу" въ цвѣтню с. р.

EXCELSIOR, PA.	
Воргачъ Теод.	$2.00
SHAMOKIN, PA.	
Плачка Теод.	50
Дзюмбелякъ Тимко	2.00
Тиханьскій Ник	1.00
ANSONIA, CONN.	
Читальня им. Котляревского	2.00
Вархолякъ Йосифъ	2.00
OKNOK, M. CANADA.	
Гениќъ Ст.	2.00
ROCK SPRINGS, WYO.	
Горощакъ Ив.	2.00
PITTSBURG, PA.	
Вахновскій Л.	2.00
CRANSFORD, N. J.	
Фарнега К.	2.00
SHENANDOAH, PA.	
Швецъ Ст.	2.00
Ковальчикъ Иванъ	1.00
TERRYVILLE, CONN.	
Бобякъ Мих.	1.00
PLYMOUNTH, PA.	
Касенчакъ Ив.	2.50
Петрилякъ Мих.	2 0
EDWARDSDALE, PA.	
Ковальчикъ Кл.	1.00
OIL CITY, PA.	
Олексякъ Андр.	2.50

Вôдъ того, що хотѣвъ женити ся.

До М. С.: — Вашу фотографію и листь я одержавъ. Все було бы добре лишь одна бѣда, що не знаю вашои адресы. То-жь будьте такъ добрй, зашлѣть въ листѣ до „Свободы" свою адресу, а потомъ то вже порозумѣемъ ся листовно про нашу женячку. Будьте певнй, що секретъ буде задержаный, а п я не оголошувавсь въ газетѣ на жарты.

Рускій молодець-робôтникъ.

ЗНОВЬ НОВА КНИЖКА!

Знову вышла нова книжка! Ту книжку написавъ Ст. Макарь, а списавъ вôнъ чотыри цѣкавй повѣданя на 78 сторонахъ. Тота книжочка мае заголовокъ: „Оповѣданя." Хто хоче тоту книжочку купити, най пише до редакціи „Свободы" и най зашле 17 центôвъ, а доста не книжочку. Она коштуе 15 центôвъ, а зъ пересылкою 17 цнт.

На протонотара.

Осьтымъ оголошую себе яко кандидатъ на протонотара повѣта Northumberland. Есьмъ зъ партіи демократичнои, а номінація на згаданый урядъ мае вôдбутись въ юлію. Если буду выбранымъ, буду заступати народъ честно.

M. B. Kramlich
SHAMOKIN, PA.

Тайною, понеже „мы маемо такого священника, котрый сидить по правôй руцѣ трону Величествія въ небѣ." (Павло, посланіе ко Евреямъ т.VIII. ст. I.) Такожъ супружества не уважають Молокане за Тайну. Супружество стаесь святымъ черезъ благословенія родичѣвъ. Святе письмо каже, що „Богъ есть духомъ" и длятого они не вôддають честь образамъ (иконамъ) и вôдкидають всякй образы. Постъ уважають они за потрѣбный тогды тôлько, коли чоловѣкъ чуе въ собѣ перевагу тѣла надъ духомъ; але постъ такій лежить не въ повздержаню ся вôдъ деякихъ стравъ, але вôдъ вздержуваня ся ѣдженя взагалѣ. Все можна ѣсти, що не есть заказане въ письмѣ святôмъ, але свинячого мяса и рыбъ, що не мають луски на собѣ и це деякихъ рѣчей, ѣсти не вôльно.

Молокане признають, що „Господь есть Духъ, а где есть Духъ Господень, тамъ есть свобода", (2-ге посл. до Коринтіянъ гл. III. в. 17). Длятого за подставу до морального житя правдивого христіянина уважають они цѣлковиту свободу и независимость вôдъ правъ установленыхъ людьми. Длятого Молокане повинни уникати невôльництво, войну, войскову службу и складане присяги. Але понеже неможливо есть рѣчею вôтверто противити ся правительству, то позволено имъ есть наслѣдовати первыхъ христіянъ, то есть укрывати свои правдивй переконаня.

(Дальше буде.)

МАЙНЕРЪ ВАСИЛЬ.

I.

По Ню Йорку, Джерси Сити
Гей, якъ тѣ шутливѣ дѣти,
Василь майнеръ изъ дѣвчиною
Зъ Оленою изъ рыбчиною
Собѣ на радôсть гуляли
Часъ весело проводжали.
Но прийшла для нихъ година,
И Василько, и дѣвчина
Мусѣли ся розлучати,
Изъ собою розставати.

Василь тымъ дуже тай зажуривъ ся
И серцемъ розлуку важе,
А тамъ, якъ були уже на дипѣ,
Такъ до Олены вôнъ каже:
Ой Ты Олено дѣвчино моя
Ты зъ орѣшины зерце,
Чому зъ Тобою приходить
Та розлучати ся серце?
Ой мôй Васильку, та Василеньку,
Немовъ ты слова такого;
Тажь не на вѣки ѣдешь вôдъ мене
Ты теперь въ свою дорогу.
Ой, Оленочко, туга якаясь
Вертить у серци вже моимъ
И мовь вѣщуе, що намъ зъ собою
Уже не бути обоимъ.
А мое каже менѣ серденько,
Що мы зôйдемъ ся до пары,
Но ты спѣши ся, бо туй за хвилю
Рушить тренъ Делеваре.
Якъ будешь въ дома, дъ минѣ напишешь
Листокъ весь дрôбный, дрôбенькій,
Якъ ты заѣхавъ, и якъ веде ся
Тобѣ при вуглю, миленькій.
А теперь прощай любчику любый
И то памятай Василю:
Що Ты не можешь о мнѣ забути
Нѣколи навѣть на хвилю.
Нѣ, не забуду о тобѣ мила,
Нѣ, не забуду дѣвчино,
Бомь полюбивъ тя всею душею
Цѣлою люблю — ажъ гину
И по сѣй розмовѣ поцѣловали ся
Ай, бо-жь то щиро, здавалось, ксхали ся.
Василь поѣхавъ на тренѣ швидко,
Лишь хмарку дыму въ воздусѣ видко.
А Олена? Въ Ню Йоркѣ поспѣшила
У свôй „румъ", де зъ дѣвчатами жила.

II.

Нôченька темна, на небѣ нѣ зорѣ.
Вѣтеръ гуляе по земнôмъ просторѣ,
Усе вже въ майнерскôмъ мѣсточку поснуло,
Мовь и живои душѣ тамъ не було.
Лишь Василь майнеръ не спить, не дрѣмае,
А о Оленѣ дѣвчинѣ думае.
На крѣселку сидить, и перомъ водить,
А нимъ любовь, що изъ серця походить.
Й листокъ пише; а дрôбный же дрôбный...
А весь любовный, декуды жалôбный.
И усе ѣй пише; якъ ему у бресѣ
Копаючи вугле у земли веде ся:
Якъ то стрѣляе стѣну вôнъ твердую
И якъ ломить скалу вуглььовую.
Якъ по ґанкахъ ходить, тѣломъ ся суне,
И якъ часами, коли скала руне,
И людей здусить, страхъ его обôйме,
И вôнъ си помыслить, що и его смерть дôйме,
Такая скора, ненадѣйна, нагла,
Якъ тыхъ майнерôвъ, що скала прилягла.
А все найбôльше пише о любови,
Котра могла бы навѣть и безъ мовы
Роспалить серця, вложити въ нихъ втѣху,
И на людской душѣ вдарить пятно — цѣху.
И що-жь вôнъ ѣй пише? Та о тôмъ премного.
Що си любить бôльшь себе самого,
Еи, прелюбу, вѣрно, безконечно
Щиро и вѣчно, сильно и сердечно.
И що ею такъ мôцно, дуже любить,
Що черезъ неи и жите загубить,
Коли-бъ, на примѣръ, его вôдцуралась,
А зъ кимъ другимъ хтѣвши покохалась.
И що надъ нимъ она такъ царюе,
Що еи близькость завсѣгды вôнъ чуе,
И голосъ чуе, и бачить тѣ очи,
Що яркимъ блескомъ сяють середъ ночи.
И хôдъ еи чуе, и смѣхъ той розливный
У котрôмъ мѣстить ся чаръ якійсь дивный.
Вôнъ усе видить кождои хвилины
Вôнъ усе чуе кождои години,
Що вôнъ еи увесь, и еи завсе
Вôнъ бути мусить, еи покохавши.

А на кôнци пише: Люби мя дѣвчино!
Люби мя дуже, не троха, рыбчино!
Бо такъ тя люблю, що коли згадаю,
Слезы туй зъ очей.... такъ тебе кохаю!

Якъ сей листъ скôнчивъ, вставъ же вôнъ изъ крѣсла,
И радôсть на твари дивна му заблисла,
И вôнъ промовивъ: Вôдпише, вôдпише,
И мою душу тужливу вколише.

(Дальше буде.)

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвочить ся правда,
Всюды панує брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.